

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО**

СХВАЛЕНО

Вченою радою КрНУ
від 26 квітня 2024 року
протокол № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора КрНУ
від 26 квітня 2024 р. № 71-1

ПРОГРАМА

фахового іспиту

при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою «Економіка»
спеціальності 051 «Економіка»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: робочою групою зі спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Економіка») Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: проф. Маслак О. І.,
доц. Гришко Н. Є.,
доц. Глазунова О.О.
доц. Яковенко Я. Ю.

Розглянуто на засіданні кафедри економіки
«02» квітня 2024 року, протокол № 15

Обговорено та затверджено вченою радою факультету економіки і управління
«16» квітня 2024 року, протокол № 8

Розглянуто на засіданні Приймальної комісії
«25» квітня 2024 року, протокол № 5

ВСТУП

Приймальна комісія Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (далі КрНУ) допускає до участі у фаховому іспиті при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» вступників, які здобули раніше освітній ступень магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

МЕТА ФАХОВОГО ІСПИТУ

Метою фахового іспиту є перевірка здатності до опанування освітньо-професійної програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступник має виявити базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на фаховий іспит: мікро- та макроекономіка, міжнародна економіка, економіка підприємства, економічна аналітика, обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Має знати: особливості функціонування ринкового механізму, теорії поведінки споживача та виробника, ознаки та особливості різних типів ринкової структури, методи визначення показників системи національних рахунків, ключові індикатори макроекономічної нестабільності, особливості функціонування грошового ринку, види фіскальної політики, типи та фактори економічного зростання, форми та структурні рівні міжнародних економічних відносин, теорії, форми та методи міжнародної торгівлі, форми та чинники міжнародного руху капіталу, специфіку функціонування світового ринку праці, особливості інституційного регулювання світового ринку технологій, економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції, особливості формування інформаційно-аналітичної бази, проведення аналізу, прогнозування стану суб'єктів економічної діяльності різного рівня, виявлення закономірностей та проблем їх розвитку в тактичній та стратегічній перспективі, обґрунтування та прогнозування наслідків прийняття управлінських рішень з урахуванням сучасного та перспективного стану внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування суб'єктів господарювання, мати практичні навички формування

і використання економічного потенціалу господарюючих суб'єктів економіки різних форм власності, раціональної організації виробничого процесу, виробничої потужності, формування витрат і собівартості продукції, знати шляхи підвищення ефективності виробництва.

Вступник повинен уміти здійснювати вибір відповідних розрахункових методик, застосовуючи при цьому методичний апарат та інструментарій зазначених дисциплін. Повинен продемонструвати навички творчого, критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрунтованих пропозицій щодо їх розв'язання.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. МІКРОЕКОНОМІКА
2. МАКРОЕКОНОМІКА
3. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА
4. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
5. ЕКОНОМІЧНА АНАЛІТИКА
6. ОБґРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ І ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ

ТЕМИ З ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОЕКОНОМІКА»

1. Основи економіки. Ефективність використання ресурсів.
2. Попит, пропозиція та ринковий механізм.
3. Теорії поведінки споживача.
4. Теорія виробництва та витрат.
5. Ринкові структури. Досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція, олігополія.

ТЕМИ З ДИСЦИПЛІНИ «МАКРОЕКОНОМІКА»

1. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.
2. Сукупний попит і сукупна пропозиція.
3. Макроекономічна нестабільність.
4. Грошовий ринок та банківська система. Монетарна політика держави.

5. Фіскальна політика: суть, види (дискреційна, недискреційна). Крива Лаффера.

6. Економічне зростання: суть та типи (екстенсивний та інтенсивний). Фактори економічного зростання.

7. Людські ресурси та людський розвиток. Сталий людський розвиток. Складові індексу людського розвитку.

8. Соціальна економіка та політика.

ТЕМИ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

1. Основи функціонування підприємства.
2. Структура та управління підприємством.
3. Планування діяльності підприємства.
4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства.
5. Витрати та результати діяльності підприємства.
6. Персонал підприємства. Економіка праці.

ТЕМИ З ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»

1. Міжнародна економічна система.
2. Міжнародна торгівля товарами та послугами.
3. Міжнародний рух капіталу.
4. Міжнародна трудова міграція. Світовий ринок праці.
5. Міжнародне науково-технічне співробітництво.
6. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.
7. Міжнародна економічна інтеграція.

ТЕМИ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА АНАЛІТИКА»

1. Зміст аналітичної роботи та роль аналітики в діяльності сучасного підприємства.
2. Інформаційна база економічної аналітики.
3. Аналіз структури сукупності та її змін.

4. Випадкові величини, гіпотези і висновки в економічній аналітиці.
5. Моделювання взаємозв'язків між кількісним змінними.
6. Інструменти фінансової аналітики.
7. Інструменти аналізу бізнес-середовища.
8. Інструменти стратегічного аналізу.
9. Аналіз ризиків бізнес-середовища.
10. Методи аналізу бізнес-процесів.

ТЕМИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ І ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ»

1. Сутнісна характеристика господарських рішень.
2. Прийняття управлінських рішень в конфліктних ситуаціях.
3. Методичні основи підготовки та обґрунтування господарських рішень.
4. Невизначеність в господарській діяльності та критерії прийняття рішень в умовах невизначеності.
5. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень.
6. Критерії прийняття господарських рішень за умов ризику.
7. Якісне та кількісне оцінювання ризиків.
8. Управління ризиками.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк О.П. Економічний аналіз: посіб. Київ : «Ліра-К», 2016. 320 с.
2. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С.І., Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 234 с.
3. Бабміндра Д.І., Гамова О.В., Корінний С.О. Міжнародна економіка: навч. посібник: Запоріжжя: ЗНУ. 2021. 139с.
4. Бойда С.В. Мікроекономіка: навчальний посібник. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 176 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
6. Герасимчук Н.А., Мірзоева Т.В., Томашевська О.А. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків : навч. посіб. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Вид. 2-е. Київ : Компринт, 2018. 595 с.
7. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2019. 864 с.
8. Економіка підприємства: підручник / за ред. А.В. Шегди. Київ: Знання, 2016. 614 с.
9. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
10. Єршова Н.Ю., Портна О.В. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум. Львів. Магнолія, 2019. 345 с.
11. Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В., Кербікова А.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Ч.І: навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2021. 106 с.
12. Каменева Н.М., Косич М.В., Александрова О.Ю. та ін. Мікроекономіка: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 С.
13. Кібік О.М., Нестерова К.С., Хаймінова Ю.В. Міжнародна економіка:

навч.-метод. посібн. Одеса, 2020. 85 с.

14. Кібік О.М., Редіна Є.В., Хаймінова Ю.В., Котлубай В.О., Примаченко І.Ф., Калмикова Н.Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с.

15. Кокареєв І.В. Основи економічної теорії : навч. посібник. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.

16. Курс мікроекономіки: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Економіка», «Облік і оподаткування», «Менеджмент», «Маркетинг», «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» / за ред. С.І. Архієреєва. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2019. 156 с.

17. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.

18. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Кудирко Л.П. та ін. Міжнародні економічні відносини: підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.

19. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка: підручник, 2-ге вид., переробл. Суми: Сумський державний університет, 2021. 307 с.

20. Мартин О.М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.

21. Мацелюх Н.П., Максименко І.А., Теліщук М.М. та ін. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Політекономія: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 270 с.

22. Мулик Т.О. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Київ, Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

23. Панчишин С., Островерх П., Грибинська І. Аналітична економіка. Підручник у 2 книгах. Київ: Видавництво «Апріорі», 2020. 648 с.

24. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. Навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 336 с.

25. Полуяктова О.В. Навчальний посібник «Економіка» (курс

мікроекономіки). Одеса.: Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, 2019. 202 с.

26. Посилкіна О.В., Деренська Я.М. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посіб. Харків : НФаУ, 2018. 197 с.

27. Посохов І.М. Дюжев В.Г., Сусліков С.В., Тимофєєва К.О. Економіка підприємства: навч. посіб. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Харків. Політехн. ін-т». Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 380 с.

28. Прокопенко Т.О. Теорія систем і системний аналіз: навч. пос. М-во освіти і науки України. Черкаси: ЧДТУ, 2019. 139 с.

29. Романченко Н. В., Кожемякіна Т. В., Пічик К. В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: НаУКМА, 2018. 343 с. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15771>

30. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запужляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства : навчальний посібник. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 377 с. URL: <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/4873>

СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Екзаменаційний білет фахового іспиту включає 24 завдання трьох рівнів складності: простого, середнього та підвищеного. Складність завдань визначається кількістю логічних кроків, які повинен виконати вступник у процесі їх розв'язання. На роботу з цими завданнями відведена одна година.

Перша група – двадцять завдань простого рівня складності, розв'язання яких потребує від вступників стандартного застосування програмного матеріалу за відомими алгоритмами та зразками.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – три бали.

Завдання першої групи з вибором однієї правильної відповіді (варіанти відповіді подані українським буквеним списком: А; Б; В; Г). Наявність у бланку відповідей більше однієї відмітки, виправлення варіанту відповіді або відсутність відмітки визначається як неправильна відповідь і оцінюється в **нуль** балів.

Друга група – два завдання середнього рівня складності, розв'язання яких потребує від вступників уміння аналізувати ситуацію та виконувати нескладні операції розв'язання.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – п'ять балів.

Усі завдання цієї групи є завданнями відкритої форми з короткою відповіддю (розв'язання й обґрунтування одержаної відповіді). Виконання завдання оцінюється в п'ять балів.

П'ять балів виставляються, якщо вступник розв'язав завдання повністю і правильно та надав обґрунтування одержаної відповіді.

Три бали виставляються, якщо вступник не надав обґрунтування одержаної відповіді.

Один бал виставляється, якщо вступник надав неповну відповідь або не розкрив повністю сутність відповіді.

Нуль балів виставляється у всіх інших випадках.

Третя група – два завдання підвищеного рівня складності, розв'язання яких розкриває здатність робити висновки, логічно і математично міркувати, обґрунтовувати свої дії та чітко формулювати їх.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – 15 балів.

Усі завдання цієї групи є завданнями відкритої форми з розгорнутою відповіддю (повне розв'язання й обґрунтування одержаної відповіді). Розв'язання завдань повинно містити послідовні логічні судження та пояснення, необхідні посилання на відповідні факти, з яких випливає конкретне твердження. Всі розв'язання мають бути чіткими, конкретними, достатньо ілюстрованими.

П'ятнадцять балів виставляються, якщо вступник розв'язав завдання повністю і правильно та надав логічне обґрунтування одержаної відповіді.

Десять балів виставляється, якщо вступник не закінчив розв'язання, виконавши більше половини логічних кроків, або не розкрив повністю сутність відповіді.

П'ять балів виставляється, якщо вступник не закінчив розв'язання, виконавши менше половини логічних кроків, та не одержав кінцевого результату.

Нуль балів виставляється у всіх інших випадках.

Оцінки, виставлені за кожне завдання фахового іспиту, додаються.

Максимальна сума балів за всі завдання фахового іспиту – сто тестових балів.

Тестові бали, отримані за виконання завдань фахового іспиту, переводяться в шкалу від 100 до 200 балів за таблицею 1.

Таблиця 1 – Таблиця переведення тестових балів фахового іспиту в шкалу від 100 до 200 балів

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
25	100
26	101
27	102
28	103
29	104
30	105
31	106
32	107
33	108
34	109
35	110
36	111
37	112
38	113
39	114
40	115

41	116
42	117
43	118
44	119
45	120
46	121
47	122
48	123
49	124
50	125
51	126
52	127
53	128
54	129
55	130
56	131
57	132
58	133
59	134
60	135
61	136
62	137
63	138
64	139
65	140
66	141
67	142
68	143
69	144
70	145
71	146
72	147
73	148
74	149
75	150
76	152
77	154
78	156
79	158
80	160
81	162
82	164
83	166
84	168
85	170
86	172

87	174
88	176
89	178
90	180
91	182
92	184
93	186
94	188
95	190
96	192
97	194
98	196
99	198
100	200

На бланку відповідей (нижче останнього запису вступника) проставляється (цифрами та прописом) сумарна кількість балів та оцінка за фаховий іспит, що засвідчується підписами членів фахової атестаційної комісії, які перевіряли роботу. Роботи, оцінені балами 0-99 або 180-200, додатково перевіряються головою фахової атестаційної комісії та засвідчуються його підписом.

Приклад оформлення

Сумарна кількість тестових балів 65 (шістдесят п'ять)

Оцінка за іспит 140 (сто сорок)

Члени комісії _____

На першій сторінці бланку відповідей вгорі справа проставляється (цифрами та прописом) лише оцінка за фаховий іспит, яка засвідчується підписами членів фахової атестаційної комісії, які перевіряли роботу.